מדינת ישראל

משרד המשפטים

יחידת הממונה על נותני שירות עסקי

<u>החלטת הוועדה לעיצום כספי בתיק 17/25 מיום 28.12.2025</u>

<u>המפר לכאורה</u>: עו"ד

(להלן: "**המפר לכאורה**")

<u>חברי הוועדה</u>: עו"ד עדי קומרינר פלד, יו"ר

עו"ד לין לרר, חברה

עו"ד גלעד ארליך, חבר

א. תיאור הנסיבות והממצאים

1. ביום 15.05.2024 נשלחה אל המפר לכאורה דרישה להמצאת טופסי זיהוי והכרת לקוח, וכן מסמכי זיהוי של הלקוחות, אשר בעניינם התבקש המפר לכאורה לבצע שירות עסקי, כהגדרתו בסעיף 8ב(א) לחוק איסור הלבנת הון, התשי"ס-2000 (להלן: "**החוק**" או "**חוק איסור הלבנת הון**") בתקופה שבין 01.04.2023 ל-30.09.2023.
2. הדרישה האמורה נשלחה על ידי יחידת הממונה על נותני שירות עסקי במטרה לבחון את עמידתו של המפר לכאורה בחובות מכוח החוק ומכוח צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, ניהול רישומים של נותן שירות עסקי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשע"ה-2014 (להלן: "**הצו**" או "**צו איסור הלבנת הון**").
3. ביום 06.06.2024 התקבלה תשובת המפר לכאורה. המפר לכאורה המציא 12 טופסי הכרת לקוח, כאשר בחלקם מדובר בבני זוג שבצעו את אותה העסקה. מבדיקת הטפסים עלו הממצאים הבאים:
   3.1. **עיסוק לקוח/סוג עסקיו:** בכל טופסי הכרת הלקוח חסרים פרטי עיסוק לקוח/סוג עסקיו, למעט טופס אחד בו נרשמה התשובה "פנסיונרים" וטופס אחד בו הלקוחה היא חברה, שבו נרשם עיסוק החברה.
   3.2. **מקור הכספים:** חסרים פרטים אודות מקור הכספים בטופסי הכרת הלקוח בעסקאות הרכש, 6 עסקאות רכש.

3.3. **נהנה:** חתימת הלקוח מופיעה גם בחלק "זהות נהנה אינה ידועה", כאשר נראה שאין מדובר בשירות עסקי בו קיים נהנה שזהותו אינה ידועה, וזאת ב-11 מתוך 12 טפסים.

3.4. **אישור על ביצוע הזיהוי:** חסר תאריך, חתימה או מספר תעודת זהות על אישור ביצוע הזיהוי של מספר לקוחות. נמצא מקרה בו הזיהוי לא נעשה פנים אל פנים ללא הסבר.

3.5. **אישור עיון בנתונים:** חסר תאריך על אישור המפר בדבר עיון בנתונים ב-11 מתוך 12 טפסים.

4. מן הממצאים המפורטים לעיל עולה כי ישנן הפרות לכאורה של הוראות החוק והצו ; המפר לכאורה לא ביצע הליך תקין של הכרת הלקוח ללקוחותיו, המידע הקיים בטופסי הכרת הלקוח לא אפשר לו לערוך את ההערכה הדרושה של הסיכון הכרוך בהענקת השירות המבוקש ללקוחותיו.

5. לאור האמור, נשלחה ביום 25.11.25 אל המפר לכאורה הודעה על הגשת בקשה להטלת עיצום כספי.

ב. תמצית טענות המפר

עם קבלת הזימון לדיון בפני הוועדה ועוד קודם למועד הדיון הגיש המפר לכאורה תגובה כתובה, ארוכה, מנומקת וענייינית, בה טען, בין היתר, כדלקמן:

1. לא הייתה לו כוונה להפר את דרישות החוק בדבר טפסי זיהוי והכרת הלקוח.
2. לשם תיקון הליקויים שנמצאו בדו"ח הביקורת, המפר לכאורה פנה ללקוחותיו אשר בטופסיהם עלו ליקויים, וזימן אותם בשנית לשם מילוי הטפסים כנדרש. נוסף לכך, המפר לכאורה צירף לתגובתו תצהירים של לקוחותיו בהם הם מאשרים כי קודם למתן השירות על ידו הם השיבו לו על כל השאלות המצוינות בטופס הכרת הלקוח, גם אם לא כתבו את התשובות על גבי הטופס עצמו.
3. המפר לכאורה פירט במכתבו את טיב היכרותו עם הלקוחות ואת מהות העסקאות אשר ביצע עבורם. המפר לכאורה הצביע על כך שלקוחותיו הם בני משפחה, חברים או מכרים קרובים אותם הוא מכיר באופן אישי.
4. המפר לכאורה התחייב במכתבו לשנות את אופן הטיפול במילוי טפסי הכרת הלקוח.
5. המפר לכאורה ציין בתגובתו כי הטעות במילוי הטפסים נבע מהבנה שגויה של לשון הצו. מתגובתו עלה כי הוא מכיר את הוראות החוק והצו, אם כי פרשנותו את ההוראות היתה שגויה.

ג. הדיון בפני הוועדה

ביום 28.12.2025 התקיים דיון בעניינו של המפר לכאורה.

1. המפר לכאורה פתח את דבריו בכך שהציג את משרדו, משרד קטן הפועל מביתו של המפר. כן תיאר המפר לכאורה את לקוחותיו והסביר שאלה שכנים או מכרים קרובים, אותם הוא מכיר באופן אישי. המפר לכאורה תיאר את הליך הכרת הלקוח שהוא מבצע עם לקוחות חדשים והדגיש כי הוא מוסר את טופס הכרת הלקוח לידי הלקוח בתחילת הקשר העסקי

ולא מתערב במילוי הטופס כדי שהוא יוכל לבצע הערכת סיכונים טרם מתן השירות העסקי ללקוח.

2. המפר לכאורה הציג בפני הוועדה את עמדתו כי כאוטוריטה משפטית עליו לבחון את הטופס בראי החשש להלבנת הון או מימון טרור, ואינו מקל ראש בכך.
3. המפר לכאורה היצר על הליקויים בטופסי הכרת הלקוח והביע את החשיבות הגדולה שהוא רואה בשימוש בטפסים לשם בדיקת הלקוחות, ולכן ציין את הפתעתו נוכח הליקויים אותם חשפה הביקורת. כתוצאה מכך, המפר לכאורה מיהר לתקן את הליקויים, תוך שהוא נפגש שנית עם כלל הלקוחות הרלוונטיים לשם כך. נוסף לכך, לקוחותיו של המפר לכאורה הצהירו בפניו ואישרו כי קודם למתן השירות העסקי על ידי המפר לכאורה הם נשאלו על ידי המפר לכאורה על כל הפרטים המופיעים בטפסים, לרבות הפרטים אותם לא מילאו בכתב ידם על גבי הטופס.
4. המפר לכאורה התייחס לעסקאות שערך והבהיר כי בין הטפסים היו שני טפסים – מכירה ורכישה, שמולאו על ידי בני משפחה בגין העברת מקרקעין ללא תמורה, וכן שני טפסים שמולאו על ידי קונים ורוכשים באותה עסקה.
5. המפר לכאורה הסביר כי הליקויים בטופסי הכרת הלקוח נעשו בתום לב, וכי עם קבלת דו"ח הביקורת פנה לאתר הממונה על נותני שירות עסקי לשם הבנה והעמקת הידע אשר לאופן מילוי הטפסים.
6. באשר לעיצום הכספי ביקש המפר לכאורה להתחשב באופי משרדו, היקף הפעילות הנמוך, בחשיבות שהוא רואה בדברים ובתיקונים שעשה. לפיכך ביקש כי ככל שיוטל עליו עיצום כספי הוא יהיה נמוך ככל הניתן.

ד. החלטת הוועדה

1. הוועדה להטלת עיצום כספי על נותני שירות עסקי פועלת מכוח חוק איסור הלבנת הון. סעיף 14(א) לחוק קובע כי הוועדה רשאית להטיל עיצום כספי על אדם שמצאה כי הפר הוראות לפי סעיף 8ב לחוק. סעיף 8ב לחוק קובע כי נותן שירות עסקי לא ייתן שירות עסקי אלא אם כן יהיו בידיו פרטי הזיהוי של הלקוח ושל מי שבעבורו או לטובתו ניתן השירות העסקי, הכול כמפורט בצו.

צו איסור הלבנת הון קובע כי נותן שירות עסקי לא ייתן שירות עסקי ללקוח בלא שזיהה את הלקוח ובלא שביצע לגביו הליך של הכרת לקוח לפי הטופס שבתוספת הראשונה, הוא טופס הכרת הלקוח.

בטופס, אותו ממלא הלקוח, נדרש הלקוח לפרט את פרטי זהותו וכן פרטים אודות העסקה בגינה התבקש השירות העסקי. בהמשך לכך נדרש נותן השירות העסקי, על פי סעיף 2(ג) לצו, לעיין בפרטים שנמסרו בטופס, לבחון את הסיכון להלבנת הון ולמימון טרור ולעדכן בחתימתו על גבי הטופס את מועד ביצוע הבחינה כאמור.

מהאמור לעיל עולה כי כדי לעמוד בדרישות הוראות סעיף 8ב לחוק על נותן השירות העסקי לבצע הליך של זיהוי והכרת לקוח בהתאם להוראות הצו, על פי הטופס שבתוספת הראשונה, לעיין בפרטים שנמסרו בטופס, לבחון את הסיכון שבעסקה המתבקשת ולעדכן את מועד הבחינה על גבי הטופס.

2. סעיף 8ב(א) לחוק קובע מהן הפעולות המהוות שירות עסקי, בגינן נדרש עוה"ד לבצע הליך של זיהוי והכרת לקוח כדלהלן:

קנייה, מכירה או חכירה לדורות של נכסי דלא ניידי;

קנייה או מכירה של עסק;

ניהול נכסי הלקוח;

קבלה, החזקה או העברה של כספים לצורך הקמה או ניהול של תאגיד;

הקמה או ניהול של תאגיד, עסק או נאמנות לאחר.

3. המפר לכאורה ביצע עסקאות רכישה ומכירה של מקרקעין עבור לקוחותיו. משכך העניק להם שירות עסקי כהגדרתו בחוק והיה מחויב בביצוע הליכי זיהוי והכרת לקוח טרם מתן השירותים האמורים, זאת כדי שיוכל להעריך את הסיכון העשוי להיות כרוך במתן השירות המבוקש, מבחינת היבטי הלבנת הון ומימון טרור.

4. הוועדה בחנה את ממצאי הביקורת ואת טענות המפר לכאורה כפי שעלו בפני הוועדה במהלך הדיון.

5. הוועדה מצאה כי נמצא כי המפר הפר את הוראות סעיף 2(א) לצו איסור הלבנת הון. המפר לא ביצע הליך מלא של "הכרת לקוח" והשמיט בירורים חשובים לגבי עיסוק לקוח/סוג עסקיו, ומקור הכספים המשמש לעסקה.

6. הוועדה מדגישה כי בהיעדר פרטי מקור הכספים לא ניתן לבצע הערכת סיכון אמיתית, שכן לא ניתן להסביר את מקור הכסף ולוודא כי אינו נובע מפעילות אסורה.

7. על כל הפרטים הנדרשים במסגרת הליך הכרת הלקוח להופיע על גבי הטופס עצמו, ועל הלקוח לאשר אותם בחתימתו. עם זאת, הוועדה התרשמה כי אכן מלוא הפרטים הנדרשים נמסרו על ידי הלקוחות למפר קודם למתן השירות, שאכן בחן את הסיכון כנדרש.

8. הוועדה מוצאת לנכון לציין כי התרשמה מהרצינות בה מתייחס המפר להוראות הדין ולחובות המוטלים על נותני שירות עסקי וממחויבותו להליך אותו על נותן השירות העסקי לבצע קודם למתן השירות.

9. הוועדה פועלת בהתאם להוראות החוק ועל פי אמות המידה להטלת עיצום כספי הקבועות בתקנה 9 לתקנות איסור הלבנת הון (עיצום כספי), התשס"ב-2001 לצורך כך נבחנו נסיבות המקרה בכללותן.

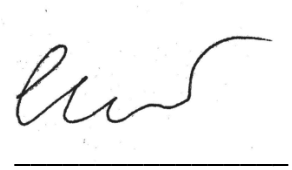
10. בנסיבות המקרה הוועדה התחשבה לקולה בשיתוף הפעולה של המפר, תהליכי הלמידה ותיקון הליקויים שביצע המפר לאחר שקיבל לידיו את דו"ח הביקורת, כנותו ונכונותו לשפר את הליכי זיהוי והכרת הלקוח במשרדו. הוועדה נותנת משקל גם לפרק הזמן הממושך שחלף מאז ביצוע ההפרות ועד למועד מתן החלטה זו.

11. לאור מהות ההפרות והיקפן, ובהלימה למקרים קודמים אשר הגיעו לוועדה, החליטה הוועדה
12. להסתפק בהטלת עיצום בסך של 500 ש"ח.

13. מצ"ב דרישה לתשלום עיצום כספי. המפר רשאי לבקש לפרוס את העיצום הכספי לתשלומים.

14. למפר זכות ערעור על החלטת הוועדה בפני בית משפט שלום, תוך 30 ימים מיום מסירת הדרישה לתשלום העיצום הכספי.

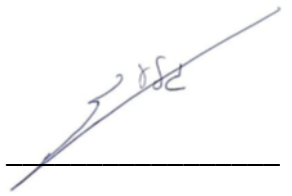
על החתום:

עו"ד לין לרר
חברה

עו"ד עדי קומרינר פלד
יו"ר

עו"ד גלעד ארליך
חבר